

պատրաստել է մի կարևոր աշխատութիւն — Պլուս-
նից պատմութիւն սկզբից մինչև մեր դարը, այդ երկը
որքան մեզ յայտնի է, մօտ է իւր վախճանին և այժմ
ս. հեղինակը պատրաստում է Սղուանից աշխարհի ըն-
դարձակ և մանրամասն քարտէսը:

— Հանդիսիս աշխատակից պ. Ն. Քարամեանը
երկասիրելով Վինագրադովի յայտնի եռահատոր Քնդ-
հանութիւն պատմութեան հալ թարգմանութիւնը՝ յանձնել
է ս. Էջմիածնի տպարանին: Մեզ հաղորդում են,
որ տպարանը ձեռնարկելու է նորա տպագրութեան ներ-
նայ յունուար ամսից:

— Անցեալ 1899 թուին լոյս տեսաւ մեր հրա-
տարակութեամբ «Պիւսիան ճայոց պատմութեան» ժողո-
վածուի Դ. գիրքը: Այդ հատորը նուիրուած է բացա-
ռապէս Ղուկաս կաթողիկոսի ժամանակին՝ 1780 —
1800 թ. գրքին կցուած է Ղ. կաթողիկոսի ինքնագիր
կոնդակի մի վիմատիպ պատճէն և հայրապետիս լու-
սանկարը. — Ներկայումս Հրատարակիչը պատրաստել է
Դիւանի Ե. գիրքը, որ կպարունակէ Դաւիթ կաթողի-
կոսի գրագրութիւնները:

— Առ այժմ որպէս լուր կարող ենք հաղորդել, որ
դիտաւորութիւն կայ առաջիկայ տարուանից հրատարա-
կել Պ. Բուրգում մի նոր, զուտ գեղարուեստական
հանդէս «Խուրեան» անունով:

ՔԻՉ ՄՆԱԼ ԱՆՈՒՂԵՂԷՆ:

Նոր տարի և ծնունդ կը մօտենան:

Ամեն մարդ կը պատրաստուի անուշ ուտելու:

Ամեն տուն առաւել կամ նուազ իրարանցում կայ
անուշի համար:

Ձկայ կնիկ մ'որ, էրիկը դուրս ելնալէն ետքը, գլուխը պատուհանէն դուրս չերկնցնէ և չպօռալ:

— Շաքարը չմոռնաս... նայէ որ կանաչ ըլլալ աղաճ քաղուենին, վրան խորդ ու բորդ չըլլալ:

— Շատ աղէկ:

— Չմոռնաս հա:

— Ձեմ մոռնար:

Միայն հագուստի մասին չէ որ կանաչ կը մըցին իրարու հետ. անուշեղէնի մէջ ալ զիրար գերազանցել կուզեն և զիրար գերազանցելու փափաքով անանկ անուշ կեփեն որ կամ քար կը կտրի կամ ջուր և լետոյ կարդարանան ըսելով:

— Կրակը շատ կեղտ:

— Շաքարը քիչ եկաւ:

— Շատ խայնաթմիշ ըրինք:

— Ձէ քա, քիչ խայնամիշ եղաւ:

— Աղաճ քաղուենին աղէկ չէր:

— Ձէվիրմէ ընելու էինք:

Անոնք թող արդարանան, բայց մենք Թնչ ընենք որ ժամերով կաշխատինք կտոր մը անուշ քաղելու համար անուշի քնասէլէն: Ապարաժի պէս կարծր չէվիրմէ մը կը հրամցնեն քեզի և արծաթեայ դիւրաթեք դգալ մ'ալ կուտան ձեռքդ որ անուշ ուտես:

— Հրամայեցէք:

Հրամմէ ու կերնայիմ:

Բահ և բրիճ, չկայ որ քնասէն փորես, հերկես և քիչ մը բան հնձես, դգալով երկիր կը մշակո՛ւի: Կաշխատիս, քնասէն ասդին՝ կը դարձնես, անդին կը դարձնես, դգալն անդին կը տանիս, ասդին կը բերես, կը նեղանաս, կը քրտնիս և այս միջոցին տան տէրն ալ կը թախանձէ որ դգալդ լեցունես:

— Շատ կեկ առէք, շատ կեկ առէք, անուշնիս աղէկ է:

—Շատ աղէկ է:

Շողոքորթութիւն ալ ընելու է:

—Շատերը սուլու կընեն, խօյին աղէկ կըլլալ, մենք միշտ խօյի կընենք:

—Շատ աղէկ կընէք:

—Սուլուն ալ ապուրի պէս բան մը կըլլալ կոր, մենք վարժուած չենք ու չենք կրնար ուտել, Թագուհի տուտուն որ առաջին կարգի անուշ կեփէ, միշտ խօյի կը շինէ:

Դուն տակաւին կաշխատիս որ քիչ մը բան փրցնես:

—Ինչո՞ւ համար չէք կրնար կոր առնել:

—Կառնեմ կոր, կառնեմ կոր, կամաց կամաց:

Դգալին մէկը կը ծռի, կը ձգես զայն ուրիշ մը կառնես և կսկսիս փորել:

—Խօյի չէք ախորժիւր դուք:

—Կախորժիմ:

Վերջապէս պարապ չգալը բերանդ տանելով կը բարեմաղթես:

—Շնորհաւոր ծնունդ և բարի Կաղանդ:

—Ողջ եղէք:

Անկից կելնես ուրիշ տուն մը կերթաս:

—Հրամեցէ՛ք, աղած քափունի է... լեցուցէք ձեր

դգալը:

Աս ալ բոլորովին ջուր է: Ինչ որ է տրամադրութիւն ունի գոնէ դգալի մէջ մտնելու: Դգալ մը կը լեցնես և վրագ կաթեցընելով կամ կէսը վրագ թափելով կէսն ալ բերանդ կը թափես:

—Վրագ թափեցիր:

—Վնաս չունի:

—Շատերը խօյի կը շինեն կոր այս անուշը. մենք, ինչ գիտնամ, վարժուած չենք տէ, կիւճերնիս կուգալ անուշնիս խօյի ըլլալ նէ:

— Խօյին աղէկ չըլլար:

— Քաթըկ տուտունն որ մէկ հատիկ անուշ շինող է— միշտ սուլու կեփէ: Անուշն ալ քիչ մը սուլու ըլլալու է, անանկ չէ մի, քնչ գիտնամ:

— Անանկ է անանկ, տէր ողորմեա, ինչո՞ւ անանկ չըլլայ, սուլուն աղէկ է:

Կը խնդրեմ, տիկիններ, այս տարի քիչ մ'ուշադրութեամբ եփեցէք ձեր անուշներն, որպէս զի գոհ ըլլան հիւրերը: Ես անուշի սիրահարներէն չեմ, բայց կուտեմ երբ հրամցնեն: Այսուամենայնիւ գող կը բռնէ զիս երբ դգալը ձեռքս առնեմ, որովհետեւ կանխաւ կգգամ որ դործին մէջէն չպիտի կրնամ ելնել, ասոր համար շատ անգամներ, անոյշ ուտելու ախորժակ ունեցած ժամանակս անգամ, ակռայիս կը դպչի ըսելով կըհրաժարիմ ուտելէ: Ուստի դարձեալ կը խնդրեմ, այս տարի քիչ մ'աւելի խնամով եփեցէք որ այցելուք գոհութեամբ մեկնին և, ուր որ երթան, գովեստիւք խօսին ձեր անուշին վրայ: Կին մը շատ անգամ իւր շինած անուշէն կը դատուի: Աղէկ անուշեղէն եփող կին մը անպատճառ տանտիկին և կարգապահ կնիկ մէ:

Ձեզ տեսնեմ:

Յ. ՊԱՐՈՆԻԱՆ

(Խիկար. 1887)

ԱՄԱԼՔԱԼԱՔԻ ԱՂԷՏԸ

Անցեալ դեկտ. 19-ին, ցերեկուայ 2 ժ. 5 լոպէին երկրաշարժ եղաւ Թիֆլիզում և գաւառներում. բայց ամենից ծանր եղել է Ախալքալաք քաղաքի շրջակայքում, ուր ստորերկրեայ հարուածներն այնքան զօրեղ են եղել, որ քաղաքի տներից շատերը ճեղքոտուել են, նորա գաւառում վնասուել են 12 գիւղեր (Գարնոյ գաւառից գաղ-